

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

VIII. ÉVFOLYAM, 265. SZÁM

DEBRECEN, 1931. NOVEMBER 20. PÉNTEK.

ARA 10 FILLÉR.

Ma féláru kedvezményes mozijegy-szelvény a Vigszínházba

A Hindenburg-ezred

Nemzeti hadseregünknek, a fiatal magyar honvédségnek új ezredtulajdonosa van, a német birodalomnak sok dicsőséget szerzett hadvezére és a köztársaságának általános szeretetben álló elnöke, Hindenburg tábornagy. Kormányzónk részéről az őt ért megtisztelés méltóbb emberre nem található volna. Hindenburg személyét a legnagyobb becsülés, szinte csodálat övezte a világháború alatt nálunk is és most a háború utáni időkben bámulattal nézzük azt a körültekintő államférfiui munkát melyet a hadvezérségénél talán még nehezebb államfői székben fiatalokat felülmúló energiával fejt ki.

Hindenburg tábornaggal már a harmadik magyar ezred kapott tulajdonost. Az első ilyen méltóságot a szegedi gyalogezred spontán lelkesedése ajánlotta fel hadurának, a kormányzónak. Másodízben a magyar nemzet őszinte barátjának, az olasz népként uralkodóját, III. Viktor Emánuel királyt tüntette ki kormányzónak azzal, hogy a nagykanizsai gyalogezredet adományozta neki. Most pedig régi fegyvertársunk, Németország államfője kapta meg a székesfehérvári gyalogezredet, mint ezredtulajdonos.

A monarchia régi hadseregében is a 69. székesfehérvári gyalogezred viselte Hindenburg tábornagy nevét. A szinmagyar ezred katonái mindvégig méltók maradtak tulajdonosukhoz és utódaik, a 6. Szent István gyalogezred honvédei sem fognak szégyent hozni.

A magyar fegyverek együtt küzdöttek a németekkel a nagy háborúban és most együtt szenvedjük a területi és gazdasági megnyomorítás súlyos bajait. Sorsunk közönsége egy útra kényszerít bennünket, az igazság kivívására vezető útra. Németország értékes barátunk volt és lesz ezen az úton és örülnünk kell, hogy újabb kapcsolatot erősíti a német-magyar barátságot.

A trianoni Magyarországnak, sajnos, egyedül nincs Európában olyan politikai súlya, amilyen megilletné. A mi nagy érdekeinket egyedül nem tudjuk kivívni, szükségünk van barátokra. Nagyon értékes barátot nyertünk Olaszországban és a Németországgal való jó viszony is hasznos számunkra. Könnyen elképzelhető, hogyha Németországnak sikerül elérni a versaillesi szerződés revízióját, akkor mi már jogainkon kívül precedensre hivatkozhatunk.

Sokan emlegetik újabban nálunk a francia orientációt. Erre is

Károlyi Gyula miniszterelnök a nyugdíjak revíziójáról

**Nem lehet elkerülni áldozatokat, de a revízió csak ideiglenes lesz
Dréhr Imre volt népjóléti államtitkár ügyének megvizsgálására parlamenti bizottság kiküldését kéri**

Budapest, november 19. Az egységspárt elnöki tanácsa értekezletet tartott, amelyen Károlyi Gyula gróf miniszterelnök az *ínségsegélyek kiosztása tekintetében megnyugtató kijelentéseket tett, melyeket az értekezlet eguhangulag tudomásul vett.*

Ez a pártértekezlet volt. Ezen Pesthy Pál pártelnök bejelentést tett a miniszterelnök megnyugtató kijelentéseiről, egyúttal kérte a pártot, hogy az idő előrehaladott voltára való tekintettel e kérdéssel ne foglalkozzék, döntését néhány napig tartsa fenn.

Farkas Elemér felszólalásában kérdezte, hogy tényleg foglalkozik-e a kormány a nyugdíjrevíziójával.

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök válaszában hangsúlyozta, hogy a nyugdíjkérdést sem lehet kihagyni azoknak az intézkedéseknek sorából, melyek az államháztartás egyensúlyba tartása szempontjából szükségessé váltak. A kérdéssel a kormány ismételtelen behatárolt foglalkozott és arra a megállapításra jutott, hogy végleges nyugdíjtörvény a mai állapotok által parancsolt korlátok között nem volna helyes. A nyugdíjak revíziójánál természetesen nem lehet elkerülni bizonyos áldozatokat, de ezt a tisztviselőknek meg kell hozniuk abban a tudatban, hogy a kormány csak átmeneti, még pedig rövid átmeneti áldozatokat kíván tőlük. Bármennyire súlyosan is érzi a tisztviselő ennek a helyzetnek terhét, vállalniuk kell az áldozatokat annak érdekében, hogy az államháztartás egyensúlya meg-

maradhasson. A részletekről rövid idő múlva fogja tájékoztatni a pártot. Az értekezlet a miniszterelnök válaszát helyesléssel fogadta.

Pintér László azt kérte, hogy a ki nem adott OFB földeknél még meglévő földeket adják oda sürgősen a jelentkező bérlőknek, hogy a földek még ebben az évben megművelhetők legyenek.

Temesvári Imre hangoztatta, hogy ezt a kérdést a pénzügyminisztérium vezetői már megvitatják és lehetővé akarják tenni, hogy a szóbanforgó földeket a föld birtokrendező bíróság újabb eljárása nélkül rövid úton kiadhassák az igénylőknek.

Dréhr Imre bejelentette, hogy a Ház holnapi ülésén ügyének megvizsgálására parlamenti bizottság

kiküldését kéri. A körülményekből következőleg, a fegyelmi bizottság előtt levő kihallgatásáról lehet szó, ő azonban a fegyelmi bizottság illetékességét nem ismerheti el, mert államtitkár volt, akinek felelőssége a miniszteri felelősséggel azonos. Tisztelettel és bizalommal viselték a fegyelmi bizottsággal szemben, de véleménye szerint felette, mint törvényhozó felett, csak a parlament ítélhet. Ha pedig vádolhatóknak találja, a független magyar bíróság ítélkezhet felette.

Pesthy Pál javaslatára az értekezlet úgy határozott, hogy érdemileg ezzel a kérdéssel nem foglalkozik, mert erre nem illetékes. Errel az értekezlet véget ért, amelyet pártvacsora követett.

Szigoru törvényjavaslat a valuták és devizák kötelező bejelentéséről

5 évig terjedő fegyház a rendelkezések megszegőire

Budapest, november 19. Gróf Károlyi Gyula miniszterelnök a Ház ülésén törvényjavaslatot nyújtott be a külföldi fizetési eszközök és a külföldi követelések bejelentéséről. A törvényjavaslat a bejelentési kötelezettség alá eső külföldi fizetési eszközök, értékpapírok és külföldi pénztértekekre szóló követelések bejelentésére, a törvény kihirdetése napjától számított 15 napra terjedő új határidőt állapít meg. A

törvényjavaslat kimondja, hogy a megállapított bejelentési kötelezettségek nem teljesítése vagy valótlán adatok bejelentése büntetendő, ha pedig a kötelezettek csupán gondatlanság terheli, véttség és egyévi terjedhető fegyházzal büntetendő. A törvényjavaslat felhatalmazza a kormányt, hogy a Magyarországon lakó magyar állampolgárok és a Magyarországon

feltétlenül szükség van, de viszont nem zárja ki a németekkel való jó viszonyt. A mi külpolitikánk, mint jól tudjuk, minden országgal szemben barátságos irányzatú. Békében kívánunk élni mindenkiel és békés úton törekszünk céljaink felé. Az ügyünket pártoló jelentős tényezők egyre szaporodó száma is mutatja, hogy ez a politika helyes és a legtöbb reményt keltő. Csak természetes, hogy a miénkhez hasonló helyzetben levőkkel együtt működünk és emellett igyekezzünk megnyerni azok rokonszenvét, a kiktől sorsunk jobbrafordulását

várhatjuk.

Németország sorsátársunk, Olaszország a másik csoportba tartozik. Minél barátságosabb lesz ennek a két országnak viszonya, annál kedvezőbb ez nekünk. Két ilyen nagyhatalom politikájának egy irányba való haladása igen nagyjelentőségű és egész Európa életében fordulatot jelenthet. Ha pedig Franciaországban is sikerül híveket szerezni a szerződés revíziója eszméjének, akkor már megvan a siker.

Olaszország már jóbarátunk nekünk és örvendetes, hogy Német-

országgal is egyre erősödnek a baráti kapcsolatok. Székesfehérvár ismét egy újabb állomás a jóbarátság útján. Újabb kilométerköve a szabadság útjának.

Nagykanizsa a közelmúltban rendezett ünnepséget ezredének tulajdonosa, az olasz király névünnepe alkalmából. Ahogy ott egyesült lélekben minden magyar ember Olaszország királya iránti szeretetében, úgy fog Székesfehérvár ünnepén is mindenki szeretettel gondolni Németország ősz hadvezérére és első államférfijára.

—000000—

székelő jogi személyek a rendelet szerint bejelentés alá eső minden vagyonának és külföldről eredő minden jövedelmének és a jövedelmek forrásainak, vagy a vagyonok jövedelmek és jövedelemforrások

egy csoportjainak bejelentését rendelettel elrendelhesse. Az, aki az erre irányuló rendeletben megszabott kötelezettségét megszegi, — vagy kijátssza, hat hónapig terjedhető fogházzal büntethető.

Ováció Bethlen István mellett a képviselőházban

"Hagyjanak fel a vád alá helyezési játékkal!"
Dréhr Imre mentelmi jogának felfüggesztését kérte
Ernszt miniszter

Budapest, nov. 19. Mozgalmas ülése volt csütörtökön is a képviselőháznak.

Napirend előtt Dinnyés Lajos a dunavölgyi csatornázási munkálatok hibáira hívta fel a figyelmet.

PETROVACZ GYULA

a következő szónok. Árpádházi Szent Erzsébet emlékére szól beszéde elején, mire a szocialisták kivonulnak az ülésteremből. A napirendre rátérve, szerinte olyan intézkedésre van szükség, amely minden olyan üzletet, melyet magyar állampolgárokkal idegen valótában kötnek, semmiféle haszon kedvéért nem szabad felvenni a Szovjettel a gazdasági kapcsolatok. A szakszervezeti munkásság segítségével készítsék hozzájárulunk, de a segélyezés ehhez a módjához nem járulhatunk hozzá.

Büchler József: Csak a missziós nővérek oszthatnak segítséget!

Petrovác Gyula (a szocialisták felé): A szakszervezet politikai szervezet. A hatóság legyen a segélykiosztó szerv és a szakszervezet legyen az ellenőrző szerv. Szóvá teszi a népjóléti minisztérium fejelemi ügyeit.

VAZSONYI JÁNOS

kritizálja a mult kormány tevékenységét. Hibáztatja az adóemelések rendszerét. Kéri a statárium kiterjesztését azok ellen, akik revolver és álaré nélkül sokkal nagyobb összegeket vesznek ki a trezorokból.

HERCZEGH BÉLA

rámutatott azokra a nagy károokra, amelyeket a békeszerződés és a román megszállás okozott. Ha a mult kormányzatban történtek is hibák, a beruházásokat nem lehet támadni. Részleteket olvasott fel az elmult évek parlamenti vitáiból, kimutatva, hogy az ellenzék mindig többet követelt, mint amennyit meg lehetett valósítani. Ha az ellenzék követeléseit teljesítették volna, akkor több százmillióval nagyobb lenne a deficit.

Gál Jenő: Így is lekötötték a pénzt.

Herczegh: A támadások mellett: Iancok Bethlen István gróf személyéhez. Ezután azt fejtegette, — hogy a mezőgazdaságot kell segíteni minden erővel. Takarékoskodni és dolgozni kell a jobb jövő érdekében. Meg kell változni annak a szellemnek, amely Trianont végrehajtotta, hogy azokkal a nemzetiségekkel együtt, amelyekkel egy évezreden át küzdöttünk és éltünk jóban, rosszban, együtt mehessünk a szebb jövő felé is. A jelentést elfogadja. (Helyeslés jobboldalon.)

Désy Géza beterjesztette a koronaér megválasztásáról szóló törvényjavaslatot. (Felkiáltások a szocialistáknál: Nagyon fontos!)

KETHLY ANNA

a következő szónok. Támadja a leveinteintézményt. Szerinte rendszer változásra van szükség, másképp nem lehet a külföld bizalmát helyreállítani.

KELEMEN KORNÉL

tiltakozik Kéthly Annának a leveinteintézménnyel kapcsolatos megállapításai ellen. Ha a szociáldemokraták a leveinteintézményt támadják, akkor egy dudát fújnak a csehekkel, akiknek sajtója nap-nap után követeli a leveinteintézmény eltörlését. A munkanélküli segélyek kérdésében egyetért a keresztény gazdasági párttal azzal az álláspontjával, hogy a segélyeket hatósági uton kell kiosztani, különben a kormány belátására biza az egész akció lebonyolítását. A Bethlen-kormány ellen felhozott vádakkal foglalkozva, kiemelte, hogy nem szabad könnyen vádaskodni, mert aki alaptalanul, — vagy könnyelműen vádaskodik, kell, hogy annak következményeit is viselje. Bethlen István gróf tíz esztendő óta szentelt életéből ennek a nemzetnek, hogy a forradalom állapotából az országot talpraállítsa és megerősítse a hidakat azok elé a nagy nemzetek elé, amelyek tudni sem akartak rólunk.

"Az egységspárt zajosan élte Bethlen István gróft.

— Nem Bethlen Istvánt akarja védeni, mert ő nem szorul védelemre, hanem egy elvet védelmez. Vigyázni kell a rágalmazásokra, mert az ország lakossága ma nagyon hajlik a rágalmazások befogadására. Hagyjanak fel a vád alá helyezési játékkal, ha pedig vád alá akarják helyezni a Bethlen-kormányt, ne csak azért vádoljanak, hogy mások jó hírét sárba rántsák, hanem cselekedjenek és tegyenek konkrét vádindítványt. A jelentést tudomásul vette.

SANDOR ISTVAN

annak a nézetének ad kifejezést, hogy hiába hozzák ide a legkittenőbb javaslatokat, az államháztartás szanálására, ha itt nem biztosítják az államháztartás stabilitását. Nézete szerint a bajok oka az volt, hogy éveken keresztül több száz millióval több adót szedtek be, mint amennyire az államnak szüksége volt.

KORÓDI KATONA JÓZSEF

a tisztviselő kérdésével foglalkozott. Beszéde további folyamán azt javasolta, hogy küldjenek ki parlamenti bizottságot a trafikengedélyek felülvizsgálására, mert nem helyes, hogy nagy nyugdíjjal rendelkezők is trafikengedélyt kapjanak. Az inségakciót úgy kell lebonyolítani, hogy azoknak jusson belőle, akik igazán rászorulnak.

DRÉHR IMRE MENTELMI JOGÁNAK FELFÜGGESZTÉSÉT KÉRI A NÉPJÓLÉTI MINISZTER.

"Az elnöklő Czettler Jenő bejelentette, hogy Ernszt népjóléti miniszter Dréhr Imre volt népjóléti államtitkár mentelmi jogának felfüggesztését kéri a Háztól. A bejelentés nagy meglepetést és mozgalmat keltett a jelenlévők sorában. A folyosón elterjedt hírek szerint a népjóléti miniszter azért kérte Dréhr Imre mentelmi jogának fel-

függesztését, mert a népjóléti minisztériumban előfordult szabálytalanságok ügyében lefolytatott vizsgálattal kapcsolatosan Dréhr Imre ellen is ki akarja terjeszteni a fejelemi vizsgálatot.

NAPIRENDI VITA.

A napirendhez Szakács Andor szolt hozzá és vitakozott azokkal a jobboldali felszólalásokkal, amelyek szerint az ellenzék követelte annakidején a beruházásokat. Azt bizonyítja, hogy az ellenzék oldalról mindig a takarékoságot követelte. Az elnök napirendi indítványát elfogadja.

Váry Albert személyes kérdésben felszólalva, tiltakozott Szeder Ferencnek az ellen a kijelentése ellen, mintha ő egy vármegyei gyűlésen a leveinteintézményről elítélően nyilatkozott volna. Lelkesedéssel és szeretettel viseltetik a leveinteintézmény iránt és kívánja annak fenntartását.

Szeder Ferenc, Váry Albert, Koródi Katona János, Peyer Károly, felszólalásai következtek ezután, — majd Czettler elnök figyelmeztette a képviselőket, hogy az országgyűlést ne használják fel személyeskedésre.

Gál Jenő kifogásolta, hogy a Dréhr Imre mentelmi jogának felfüggesztésére beérkezett kérelmet a Háztban bejelentették s ezáltal előzetes tárgyalásokra adtak jogot. A kérést egyenesen a mentel-

mi bizottsághoz kellett volna utalni.

Az elnök hangúlyozta, hogy maga sem tartja helyesnek, ha ilyen ügyben találatásokra adnak alkalmat. Eppen ezért a vitát ebben a kérdésben nem is engedi meg és az ügyet máris a mentelmi bizottság elé utalta.

ECKHARDT INTERPELLACIÓJA.

Ezután Eckhardt Tibor sürgős inetrpellációja következett, mely szerint az Ásványolaj termékek piacán tervbe vett kényszerkartzel ügyében. Részletesen foglalkozott ásványolaj finomításának kérdésével és hangoztatta, hogy a finomító vállalatok nagy illegális haszonra tesznek szert.

A Gaál Gaszton párt tagjai élénken helyeselnék szónokuk fejtegetéseire és es éles invektívákat hangoztattak.

Vargha Imre pénzügyi államtitkár ideiglenes válaszában hangoztatta, hogy egy kényszerársulás bevezetésének egyetlen és vezető motívuma az, hogy az állam bevételeit szaporítsák.

Megpróbálták más máshol is ezt a kérdést megoldani, de amikor a vámemeléssel kísérleteztek, az erős ellenzésre talált. Az Eckhardt Tibor által javasolt megoldást nem tartja megvalósíthatónak. — Eckhardt Tibor és Vargha Imre újabb felszólalása után az ülés félgyakor ért véget.

Japán konfliktusba keveredik a szovjettel

Tokio, nov. 19. A japán kormány felkérte Szovjetország nagy-követét, hogy barátságos formában figyelmeztesse Litvinov külügyi népbiztost, a komoly bonyodalmaknak arra a veszedelmére, amely akkor származna, ha Oroszország csapatokat küldene Észak-Mandzsuriába. A japán kormány előre biztosította Litvinovot, hogy a keletkínai vasutat a legkisebb kár sem érte.

A jegyzék nyilatkozatot követel Szovjetországtól oly értelemben, hogy Mandzsuriában semlegesítse magát és Ma kínai tábornokot a jövőben sem fogja semmiféle támogatásban részesíteni. Maszkvában a jegyzék kényszer hatást keltett.

London, nov. 19. Legutóbbi jelentések szerint a japánok csak ma dél tájban fejezték meg Csicikar meg szállását. Addig csak a szomszédos startégiai pontokat foglalták

el. Felhivatalos jelentés szerint a japán csapatok addig nem hagyják abba tevékenységüket, míg teljesen meg nem semmisítik Ma-Csang-San haderejét. A nankingi kormány Tokióba küldött erőlyes hangú jegyzékében tiltakozik a japán csapatok mandzsuriái hadműveletei ellen.

Hír szerint Kína az Egyesült Államok közbelépését kéri a további ellenségeskedés megakadályozására.

A japán veszteséglista szerint a kínaiak háromszáz halottat és több mint háromezer sebesültet vesztek. Japán vesztesége pedig háromszáz halott és sokszáz sebesült.

Párizs, november 19. A Népszövetségi tanács ülésén a tegnapi pesszimizmus még fokozódott. Japán hajthatatlan, viszont Kína még azokra az engedményekre sem hajlandó, amelyeket eddig elfogadott.

Interpellációk az angol alsóházban az osztrák-magyar valutakorlátozásról

London, november 19. Az alsóházban Ramsay képviselő interpellációt intézett a kereskedelmi miniszterhez. Tud-e arról, hogy az Angliába irányuló osztrák—magyar kivitel nagyobb, mint Anglia kivitele Ausztriába és Magyarországra és hogy útasították-e a bécsi és az angol követeket, hogy igyekezzenek a magyar és osztrák kormány-nyal olyan rendszerben megállapodni, amelynek alapján ez országok kivitele fejében Angliában szerzett font sterling hiteket az Ausztriába és Magyarországra kivitt angol áruk vételárának céljaira lehessen felhasználni és ha igen, mit jelentettek az illető követek ebben a kérdésben. Colville őrnagy, a kereskedelmi minisztérium külkereskedelmi osztályának vezetője a kérdés első részére igenlőleg válaszolt. Az angol kormány — mondotta — figyelem-

mel kíséri az osztrák és magyar valutakorlátozásokat, hogy dönthessen az esetleges akció szükségéről.

Ramsay képviselő második interpellációjában felhívja a kereskedelmi-miniszter figyelmét azokra a nehézségekre, amelyeket az osztrák és magyar valutakorlátozások az angol exportőröknek követelése, behajtása körül okoznak, majd felvilágosítást kért a magyar kormány által kötött megállapodásról, amely szerint az ausztriai magyar eladások jövedelmei a Magyarországra irányuló osztrák import kifizetésére szolgálnak. Az őrnagy a kérdés első felére itt is igenlőleg válaszolt. Ugy tudom azonban — folytatta —, hogy elvben megegyeztek egy clearing tervet felállítására tekintetben, a kölcsönös fizetések megkönnyítésére.

Őrizetbe vett a rendőrség egy fiatalembert, aki doktornak adta ki magát és befurakodott a legjobb körökbe

Azt állította, hogy Londonba szerezte a diplomáját, de egy szót sem tudott angolul
Egyre szaporodnak a feljelentések a nagystilű fiatalember ellen

Ezelőtt három-négy évvel egy jó megjelenésű fiatalember tűnt fel Debrecenben, aki a legrövidebb időn belül a legjobb társaságok tagja lett. A bírák és ügyészek internátusába lakott, mert az édesapja állítólag a szamosújvári járásbíró elnöke volt, akit az impériumváltásakor kiűldöztek a románok. A jó megjelenésű fiatalembert mindennél szívesen látták, ami érthető is, mert elegáns, dombornyomású névjegyén az ótágu korona alatt a következő név díszelgett:

kézdlszentléleki és zabolai
dr. DADY KOZMA LAJOS
med. mission et theolog.

Nagyon szépen mutatott a névjegy és senki sem kutatta, hogy mit jelentenek az alullevő értelmetlen szavak. Dady Kozma Lajos bejáratos lett a legjobb házakhoz, estélyekre, vacsorákra hívták és előkelő társadalmi egyesületek mozgalmában is részt vett. A Doktor ur! Igy hívta mindenki. A doktor uron jól feszült a titokzatos módon szerzett frakk, jól állt a sima frizura és így a doktor urnak könnyű dolga volt, udvarolni kezdett egy urileánynak, a mese rövid, az urileány több ezer pengője siratja a szerencsére létre nem jött házasságot.

A lányos háznál persze nem elégedtek meg azzal, hogy a doktor ur szereti a jó vacsorát, hanem érdeklődni is kezdtek, hogy voltaképpen miből fogja eltartani a leányukat. A doktor ur persze nem jött zavarba és könnyedén simítva végig csinos angol bajszkáján, fesztelenül válaszolt:

— Legyen nyugodt, kedves mama, drámai jövő áll előttem, hatalmas vállalat alapításában vállaltam érdekeltséget, amely milliókat fog jövedelmezni. Aranyba, drágakőbe, selyembe, bársonyba fogom öltöztetni a lányát!

A nagyhangú ígéretet dacára tovább kérdezték a doktor urat, aki végre megunt a faggatást és kivágott az asztalra egy cégkártyát, amelyen a következő szencziós cím állt:

„M E T A”

Nemzetközi színház és sajtóügynökség, egészségügyi, tudományos irodalmi, művészeti, utazási, idegenforgalmi, könyv- és lapkiadói, gazdasági, kereskedelmi, vegyszeti, technikai, nemzetközi propaganda irodák.

LEWIS D. KOZMA

Általános Propaganda és Kereskedelmi Vállalata.

— Nahát!

A mama csodálkozva csapta össze a kezét, dehát mikor lesz ebből pénz?

A doktor ur bizony ezt nem tudta megmondani, így hát az esküvőből nem lett semmi, de az ezres bankókat soha többé nem látták viszont. Az eljárás azonban folyik.

A doktor ur úgy látta, hogy egy kis levegőváltásra van szüksége és el is utazott hamarosan a távoli csodás Jáva szigetére, ahol a bors terem. De csak papíron. A valóságban Szolnokra utazott, ahol a tiszaparti város uccáin egy olajbarna arcú, fehér selyem turbános fiatalember tűnt fel, aki tenyerét a homlokára téve, úgy amint a moziban látta Conrad Veidtől a Hindu síremlékben, üdvözölte rövidesen szerzett ismerőseit. A fiatal keleti tudós irodát nyitott, még hozzá rendőrségi engedéllyel, ahol a misztikus keleti tudományokat tanította, okkultizmust, teozófiát, horoszkópot és mellékesen tenyérjósáskodással, grafológiával is foglalkozott, mert eb-

ből lehetett igazán pénzt látni. A cég nagyon előkelő volt és a keleti turbános tudós a következő szövegű névjegyvel vizitelt le az előkelő szolnoki családoknál, ahová meghívták pilaf helyett egy kis jófajta vinkóra:

MED. MAHATMA D. DARLING
orient occultation missionari
író, grafo és psychologus.
Psychoanalitikai, Psychotechnikai
és Psychografológiai Irodák igazgatója.

A jámbor szolnokiak úgy dőltek a Mahatmához, mintha legalább is színarany dollárokat osztogatott volna. Sőt, előadást is tartott a kíváncsi közönségnek, amelyen a jávai horoszkóp titkait fejtegette. A belépődíjakból is szép summa gyűlt be.

A pénz azonban hamarosan elfogyott, azonkívül a hatóságok is kezdtek érdeklődni, hogy a doktor ur mikor is járt Jávában, meg ahonnan a sok tudományt merítette, úgyhogy a Mahatma jobbnak látta keleti nyugalommal, amely csak a pályaudvaron változott lázas gyorsasággá, elhagyni Szolnokot és a honvágy hazahozta Debrecenbe.

Debrecenben csak nem tudott nyugton maradni Kozma Lajos. Az Alföldi Ruhaközponttól több mint 200 pengő értékű ruhát vásárolt, de fizetés helyett nagyhangú levelekkel válaszolt a felszólító levelekre, amelyekben kikérte magának, hogy öt zaklassák, mert ő sokkal több pénzre is jó, az apja különben is háztulajdonos és járásbíró elnök. A cég, mit tehetett mást, várt. Kozma azonban nem várt, mert megjelent a Gabányi cég utódánál, Láng Miklósnál és tanársegédnek adva

ki magát, 10 mázsa szemet és ugyanannyi fát vásárolt, fizetni azonban itt sem akart. Most azonban megindult az összeomlás és a feljelentések alapján megindult az eljárás Kozma Lajos ellen.

A nyomozás nehéz munkáját a rendőrség egyik legügyesebb detektívje, Kovács Gusztáv vezette, akinek ugyancsak meggyűlt a baja a doktor urral, aki mindenáron ragaszkodott ahhoz, hogy neki orvosi diplomája van, amely azonban mindig utazott nosztrofikálás végett a román és a magyar kultuszminisztérium között. A diplomát pedig a londoni egyetem állította ki. Kozma azonban egy szót sem tudott angolul.

— Hát akkor, hogy vizsgázott, ha nem tud angol nyelven?

— Tolmács segítségével.

— Ugyan ne ugrasson bennünket, hiszen akkor maga mondhatott akármit, a tolmács meg helyesen felelt.

Erre már nem tudott Kozma mit felelni. Hamarosan lehullt a lepel a többi hangzatos címről és nemesi előnévről is. A Dadi előneve a gyermekkori beceneve volt, a másik két előnevet meg az apja és az anyja szülőfaluja után vette. Kiderült az is, hogy az apja sem volt járásbíró elnök, hanem szerény szolgája a szamosújvári járásbírósnak. A doktor ur most már alább adta és lehorgasztott fejével nézte, amint aláírták az őrizetbevételi utasítást.

Kozma Lajos ellen időközben újabb feljelentés is érkezett, a Bory Ernő író-gépkereskedés jelentette fel sikkasztásért. Lehet, hogy rövidesen újabb feljelentések is érkeznek ellene a rendőrségre. A doktor urat, illetve a Mahatmát már át is kísérték az ügyészségre és ott folyik ellene tovább az eljárás.

A város beszűnteti az összes valorizációs pereit

A valorizációs törvény meghozatala után, tehát 1928-ban a miniszter utasította a várost, hogy az alapok és alapítványok 1914 előtti származó pénzkövetelésének az átértékelése iránt a törvény által megengedett keretek között tegye folyamatba a pereket. — A város tényleg meg is indított negyvenöt ilyen pert, de ezek közül csak a nyolc legjobb kilátásokkal kecsegtetőt folytatta le, a többi szüneteltette. A nyolc perben a Kuria elutasító ítéletet hozott azzal az in-

dokolással, hogy a szerződésbe sablonszerűen belefoglalt valorizációs kikötéseket nem tartja alkalmasnak az átértékelés iránti kereset megindításához, — mert olyan időben kötötték a szerződéseket, amikor még az értékromlás bekövetkezése előrelátható nem volt. Mivel a szünetelőbe tett perek megnyerése még kilátástalanabb, ezért a miniszter elrendelte, hogy az összes valorizációs pereket szünettesse be. Erre vonatkozó javaslatot terjesztettek a közgyűlés elé.

Debrecen városa is pártolja a minél szélesebbkörű névmagyarosítást

Megírtuk annakidején, hogy Hajdúvármegye közgyűlése foglalkozott Maday Gyula törvényhatósági bizottsági tag indítványával, mely arra vonatkozott, hogy intézzenek feliratot a kormányhoz és kérjék, helyezkedjék arra az álláspontra, hogy a névmagyarosítás közügy. Tegyük azt teljesen ingyenesé. Az eljárást a lehető leggyorsabbá és a legelőzékenyebbé és végül, hogy törvényhozási úton ruházzák a névmagyarosítási engedély kiadásának jogát a törvényhatóságok első tisztviselőjére. Ez voltaképpen országos akció lenne, amely mintegy feleletül szolgálna

a megszállott területek kormányainak nevelésmozgalmaira, amikor ugyanis az otlakó, nyilvánvalóan magyar embereket is a nevük hangzása szerint osztják be más és más nemzetiségűeké.

A jogügyi bizottság egyhangúlag javasolja a közgyűlésnek, — hogy Hajdúvármegye csatlakozásra — szólító átiratát tegye magáévá Debrecen város törvényhatósága is sőt toldja meg a feliratot azzal, hogy a nem állami alkalmazottakra mondják ki, hogy hazafias kötelességük a nem magyar hangzású nevüket magyarosra változtatni.

oooOooo

Az Uránia

ma Budapesttel
egyidőben premiert
tart

Lugosi Bélának

a jeles magyar filmszínésznek minden ízében, stílusában, rendezésében különleges és misztikus filmjéből a

Drakula

c. szenzációs filmjátékából

Csak 16 éven felüliek részére.

Csak erős idegzetűeknek.

DEBRECEN VÁROSA BAJBAN VAN A FÜTÉSSEL.

A miniszter elrendelte, hogy Debrecen városa is hazai szénrel tüzeljen. A kokszot azért nem engedik, hogy használják, mert az a magánháztartásokban is eladható, mivel behozatal nincs, a saját fáját hasonló okból nem tüzelheti el a város a hivatalában. A város most kénytelen volna a kályhákat mind átalakítani, ami maga is igen jelentős költségre kerül, de ezenkívül is sehogy sem akarnak a városnál belenyugodni abba, hogy amikor saját koksz és fatermelése van Debrecennek, akkor szénnek hozassanak. Az ügyet a polgármester a jog- és pénzügyi bizottság elé, illetőleg a közgyűlés elé viszi azzal a javaslattal, hogy a törvényhatóság eljén panasszal a rendelet ellen.

ELHALASZTJÁ K A II. SZÁMÚ GAZDASÁGI NÉPISKOLA ÉPÍTKEZÉSEIT.

A város anna kidején elhatározta, hogy a 3,400.000 dolláros kölcsönből, 65.000 pengő értékű gazdasági épületeket építtet, a II. számú gazdasági népiskolánál, a gazdasági oktatás céljaira. Az előirányzott összegből 18.000 pengőt tartalékolnak, későbbi építkezésre. Ennek az összegnek mostani felhasználását a házipénztár helyzete nem teszi kívánatosná, — mint ezt a pénzügyi bizottság megállapította —, Eppen ezért azt javasolják a közgyűlésnek, hogy tartsa ugyan fenn a korábbi határozatát az építkezésre, de azt, hogy mikor történjék a tényleges építés, arról a közgyűlés maga döntson amikor a viszonyok az építkezést alkalmassá teszik.

Kedvezményes utazás Budapestre

Igazolványok és jegyek a Menetjegyirodában kaphatók.

Református tanítók közgyűlése

Dobó Sándor emlékünnepe

Az alsószabolcs-hajdúvidéki ref. egyházmegyei tanítóegyesület, kétszázötven tanítója, Hajdúböszörményben, tegnap, rendes közgyűlést tartott. A közgyűlés iránt rendkívüli érdeklődés nyilvánult meg. Reggel kilenc órakor a nemrég elhunyt Dobó Sándor tanítóvezér sírjához vonult ki a tanítótömeg. Itt a sírnál, a gyászoló családtagok jelenlétében, Bor János igazgató, tan. egyesületi elnök, megható szavak kíséretében az egyesület koszorúját helyezte el Dobó sírjára.

Délelőtt tíz órakor kezdődött a Dobó Sándor emlékünnepe, a városháza dísztermében. Ezen megjelentek a város előkelőségei is. Bor János elnök kegyeletshangu beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt, melyben esetele a református és a hazai ösztönösítés súlyos veszteségét, a Dobó Sándor elhalálozása felett. A városi dalárda alkalmi éneke után Kiss József, hajdúböszörményi ref. tanító, Dobó Sándor életrajzát ismertette, mesterei vonásokban, Varga Lajos igazgató-tanító „Dobó Sándor emléke” című rendkívül hatásos saját költeményét adta elő, — majd a Városi Dalkör, Varga Lajos egyik költeményét, Varga Béla kar-nagy megzenésítése és vezetése mellett énekelte, kitűnő előadással, nagy zenei precizitással, nagy hatással.

A Dobó-emlékünnepeket követte a közgyűlés. Ezen megjelent Vasady Lajos kir. tanfelügyelő és Bartha László esperes is. A Hymnus eléneklése után Bartha László alsószabolcs-hajdúvidéki ref. esperes magasszónyánál imát mondott. Bor János egyesületi elnök, elnöki megnyitójában a kálvinista népiszkolák aggasztó anyagi helyzetével foglalkozott, erőteljes szavakkal mutatva rá, hogy mit jelent azoknak elvesztése, feladása. A súlyos válság megoldását sürgette. Majd az iskolák felépítését, csökkentését, a tanítói létszám leszállítását, a megszervezett tanítói állások szüntetését, a túl magas iskolai létszámok tarthatatlan voltát, a tanítóságnak illy módon történő súlyos megterhelését tette szóvá.

Meggyőző szavakkal kérte tanítótestvéreit, hogy a mai rendkívüli gazdasági viszonyok és lelki megrázkódtatások között, még fokozottabb mértékben végezzék az országot, az egyházat a nemzeti kultúra érdekében a szeretet, összefogás, megértés kötelezőteljesítését áldozatos munkáját s az örökös szolgálat teljesítésére fölemelt fővel, fegyelmelzeten sorakozzanak, minden veszedelemmel szemben. Majd a dr. Baltazár tiszántúli püspök 20 éves főpásztori jubileumáról, kitüntetéséről és hatvanadik életévének betöltéséről emlékezett meg, meleg szavakkal. Indítványára a közgyűlés dr. Baltazár Dezső püspököt távtrátiag üdvözölte.

Hosszas taps és lelkes éljenzés követte az elnök szavait. Bartha László esperes, az egyházmegye, dr. Szálkay Antal polgármester Hajdúböszörmény város, Bakóczy Endre ref. lelkész, a presbyterium, Köblös Samu igazgató, a Bocskay főgimnázium, H. Fekete Péter a Baltazár-polgári leányiskola, Ormós Lajos igazgató a Magyar Tanítók Országos Szövetsége és az Orsz. Ref. Tanító Egyesület, Vasady Lajos kir. tanfelügyelő, a tanfelügyelőség részéről üdvözölték az egyesületet. — Takács Gyula titkár, az egyesület múlt évi eseményeit ismertette. Buzogány Dénes alelnök a tanítóság anyagi sérelmeiről tartott előadást. Idevonatkozó határozati javaslatát többek hozzájárulása után elfogadták. Az egyesület belügyének és a választmány javas-

latának elfogadása után tisztújítás következett.

A három évre közfelkiáltással választott tisztikar így alakult: Elnök: Bor János igazgató, (Hajdúböszörmény), alelnökök: Buzogány Dénes (Püspök-ladány), Kiss József (Hajdúböszörmény), Böszörményi Ferenc (Hajdúböszörmény), Mikó József (Hajdúnánás), főtitkár: Takács Gyula, titkárok:

Toth Kálmán, vitéz Ary Gyula, Erdős Károly, pénztárnok: Cseke Gábor, (Hajdúböszörmény), ellenőrök: Mohácsi Gábor, Váncsa Dezső, ügyész: dr. vitéz Simon Árpád, könyvtárnok: Deák József (Hajdúnánás). Harmnicstagú választmány megalakítása után a Magyar Tanítók Országos Szövetségébe és a Ref. Tanítók Országos Egyesületébe választották meg az egyesületi képviselőket. Déli egy órakor közös ebéd volt a Dréher-étteremben. Délután fél-negy órakor a vidéki tanítóság elutazott.

A városok internátusának építését elhalasztják

A város tiltakozik az elhalasztás ellen

A Kultuszminiszter leiratot intézett a városhoz, amelyben közli, hogy a városok internátusának építési munkálatait el kell halasztani.

A leiratot a jog- és pénzügyi bizottság tárgyalta. Azt javasolja a bizottság, hogy ne vegye tudomásul a közgyűlés a miniszteri leiratot, mely azt tesz, hogy a munkálatakat megkezdjék, illetőleg, — hogy a kormány az előzetesen meg szavazott hozzájárulást folyósítsa.

Azt javasolja a bizottság, hogy ne nyugodjon bele a törvényhatóság az ügy illetően elintézésébe, hanem írjon fel újra és mutasson rá arra, mennyire fontos volna minden szempontból ennek az épületnek a megépítése. Már most az ősszel el lehetne végezteni a földmunkákat az inségakció keretében. Arra is rá fognak mutatni, hogy Debrecen a múlt tél folyamán megígért állami támogatást sem kapta meg a repülőtér rendezésére.

Szily államtitkár és Hász miniszteri tanácsos ma érkeznek Debrecenbe

A Horthy Miklós kórház megnyitása
Fontos tanácskozások az egyetemen

Holnap lesz a Horthy Miklós kórház ünnepélyes megnyitása. Erre az alkalomra Debrecenbe jön dr. Szily Kálmán államtitkár a közoktatásügyi és a népjóléti miniszter képviselője. Ma délután 12 órakor érkezik vitéz dr. Hász Aladár miniszteri tanácsos, az egyetemi ügyosztály főnöke, akit a rektor fogad. Hász tanácsos délután negyed öt és fél hét óra között bemutatkozó látogatásokat tesz dr. Baltazár Dezső püspök, dr. Linderberger János apostoli kormányzó, dr. Hadházy Zsigmond főispán, dr. Vásáry István polgármester, dr. Olchváry Zoltán táblaelnök, Ghiczy Tihamér ker. főkapitány, dr. Rásó István alispán, dr. Kesserű Lajos törvényszéki elnöknek.

Délután hat órakor érkezik Debrecenbe dr. Szily Kálmán államtitkár, akit a pályaudvaron az egyetem tanácsosa és a bajtársi egyesületek vezérsége fogadják. Az államtitkár kíséretében jön dr. Molnár Andor miniszteri titkár is. Az államtitkár a klinikai telepen száll meg kíséretével.

Szombaton délelőtt 11 órakor lesz a Horthy Miklós kórház ünnepélyes megnyitása a kórház sebészeti osztá-

lyán a következő programmal: 1. Nemzeti Hisekegy. Énekl. a kollégiumi Kántus. 2. Dr. Neuber Ede kórházigazgató, egyetemi ny. r. tanár és e. l. rektor megnyitó beszéde. 3. Dr. Szily Kálmán vallás- és közoktatásügyi államtitkár beszéde. 4. Dr. Vásáry István, Debrecen sz. kir. város polgármesterének beszéde. 5. Dr. Neuber Ede kórházigazgató, egyetemi ny. r. tanár és e. l. rektor záróbeszéde. 6. Himnusz. Énekl. a kollégiumi Kántus.

Szombaton este fél 9 órakor az Arany Bika kistermében egyetemi fakultásközi összejövetel lesz, melyen az összes egyetemi tanárok családtagjaikkal megjelennek. Étekezés étlap szerint.

Vasárnap délelőtt 10 órakor dr. Szily Kálmán államtitkár az egyetemi tanács tagjaival részletes szemlélet tart az egyetem központi épületében az építések bevonásával.

Vasárnap délután 12 órára az államtitkár az orvoskari dékán hivataltal tanácskozára hívta meg az egyetem összes professzorait.

Az államtitkár és kísérete vasárnap délután az 5 óra 18 perces gyorsvonattal visszautazik a fővárosba.

A Magyar Asszonyok munkája a MÁV. műhelytelepen

Ehő 18-án, szerdán este nagy érdeklődés mellett tartotta meg a MÁV műhelyi MANSz meghírdetett értekezletét, a Kárpáti Józsefné ügyvezető elnök vezetésével, az „Egyetértés” zene-termében. Elnöknő előterjesztésére elhatározatott egy kézimunka tanfolyam megnyitása, amelynek vezetésére sikerült az elnökségnek Rézler Anna iparművésznőt megnyerni, aki tudását díjtalanul bocsátja a MANSz. szolgálatába. A tanfolyam három hónapig tart és tekintettel a közelgő karácsonyra, elsősorban a baba s a játék

készítés módjait meríti ki és később a ruha szabást és más magyaros kézimunkákat fog felülni, ezekből igen szép, művészi kivitelű dolgokat mutatott be maga az iparművésznő. Az értekezleten megjelent Krámer Gyula főfelügyelő műhelyfőnök feleségével s meleg érdeklődéssel kísérte az asszonyok munkáját. Ezen tanfolyami esték közvetlenségét és a tökéletes harmóniát biztosítja az is, hogy Krámer főfelügyelő, műhelyfőnök neje is részt ves, mint hallgató. A kézimunka tanfolyamon megkezdődik a szegény gyermekek részére a ruhavarrás és mindazon ruhák átalakítása, kijavítása melyeket a nemes szívű adakozók

eddig eljuttattak a vezetőséghez. — A MANSz vezetősége a legutóbb nyugtázott küldeményeken kívül hálás köszönetet mond dr. Nagy Endréné, dr. Jármay Tamásné, dr. Darkó Jenőné, Oltinger Béláné és Csanak Józsefnének, akik jótékony adományaikat eljuttatták a nemes célra. Az elnökség ezúton kéri a Nyilastelepi MANSz. összes tagjait, hogy e 22-én, vasárnap délután négy órakor, a Népkörben, a Homokkerti MANSz. tagok pedig 24-én kedd délután öt órakor, a ref. olvasóköri okvetlen jelenjenek meg, ahol a hasonló munkák megindítását fogják le-tárgyalni.

IRODALMI

Lexikon 15.— P. Cholnoki Atlasz 18.— P. Technikai Lexikon 2 kötet 20.— P. Kapható „KULTURA” Antikvárlumban, Szent Anna u. 3.

AZ ADY-EMLEKTÁBLA MEGKOSZORUZÁSA.

A debreceni Ady-Társaság évről-évre megújuló kegyelettel székta megkoszorúzni, Ady születése napján azt az emléktáblát, mely a költő Rothermere uccai egykori lakóházát jelöli. Az idén dr. Gulyás Pál, a társaság alelnöke fogja ünnepi beszéd kíséretében az emléktáblán a koszorút elhelyezni, november hó 22-én, vasárnap, déli tízenként órakor.

A szokásos ünnepi előadást azonban közbejött akadályok miatt csak a következő vasárnapon, november hó 29-én rendezi meg az Ady-Társaság, Erdélyi József, Illyés Gyula, Kodolányi János, Németh László és Szabolcs Lőrinc fővárosi írók közreműködésével.

Közérdekű levelek

NYILT LEVEL

dr. Papp Károly egyetemi tanár úrhoz, mint a Csokonai Kör elnökéhez!

Méltóságos Uram!

Nagy gyönyörűséggel hallgattuk magas színvonalon álló megnyitó beszédét. A Csokonai-kör nevében rendezett november 17-iki egész Kazinczy emlékünnepe lélekemelő lefolyása igazolja, hogy a Csokonai-kör csakugyan hivatalba, hogy Debrecen város szellemi életének egyik vezetője, utmutatója legyen. De tisztelettel kérdelem, csakugyan él még a Csokonai-kör? vagy működése tényleg abban merülne ki, hogy évenként 3-4 irodalmi estélyt rendez? Még néhány évvel ezelőtt is a Csokonai-kör Debrecen város irodalmi és társadalmi életének fontos tényezője volt, mely kebelében egyesítette a város szellemi életének kiválóságait s tagjai közé sorozta a város intelligens közönségét. Évek óta ez a kapcsolat megszűnt, évek óta a Csokonai-kör sem választmányi ülés sem beszámoló, sem tisztújító közgyűlést nem tart. Választmánya köréből kidőlt, elhalt sok kiváló ember, új írói gárda, új tehetségek jelentkeztek, miért nem kapnak ezek helyet a Csokonai-kör választmányában? Talán új életet, új szellemet hoznának az elaggottnak tetsző Csokonai-körbe? Pedig a Csokonai-kör nem elaggott. Csokonai lelke még mindig él Debrecen ifjúságában, közönségében és Ön, Elnök ur így mostani és mindenkori szereplése alkalmával igazolja, hogy a vezérben meg van a fiatalos hév és lelkesedés. Szervezze újra hadseregét és vezesse új dicsőségre a most már közel negyvenéves Csokonai-kört.

Debrecen, 1931 november 18

Tisztelettel

a Csokonai-kör egyik régi tagja.

Játékkártya reklámára:

Magyar kártya, nagy alakú P 1.50.
Römy kártya, csomagja Pengő 1.90.
Öngyújtók és alkatrészek nagy választékban, Szász trafik, Piac ucca 64. sz.

CHOLNOKY VILÁGATLASZ
Féláron 18 pengőért kapható Antalfynál, vagy a Nemzeti antikvariumban, Piac u. 40.

Szép és jó szövegeteket olcsón vásárolhat
Feldheim Imre posztóházában
Piac ucca 43. Svetits valota! — Vigváz a címre!

MA,
pénteken este 8 órakor
(9.) bérletben
a Nemzeti Színház Mikszáth
Kálmán regényéből átdolgozott
nagysikerű újonsága:

AKLI MIKLÓS

Főszereplők: Jurik Ica, Halassy
Mariska, Fáskerthy Mária, Thu-
róczy, Kemény, dr. Laczkó,
Cselle, László, Rónay, Szabó,
Bányász, Szigethy.

Szombaton este 8 órakor és
vasárnap délután 3 órakor
SZEDŐ MIKLÓS

vendégfelléptével
közkívánatra ismételtén:

A MOSOLY ORSZAGA

Vasárnap este 8 órakor
mindenki számára
félhelyárakra!

a legmulatságosabb operett:

HARAPÓS FÉRJ

Hétfőn, kedden, szerdán este
a Csokonai-kör és a Színpártoló
Egyesület támogatásával Móra
Ferenc és Vincze Zsigmond,
a Rádióból közismert országos
sikerű daljátéka:

AZ ARANYSZÖRÜ BARÁNY

AKLI MIKLÓS.

Mikszáth Kálmán regénye
a színpadon.

Az egyiknek sikerül, a másiknak nem. Harsányi Zsoltnak sikerült a »Noszthy fiút« dramatizálni, Siklóssy Pál az »Akli Miklóssal« nem tudott megbirkózni. Ferenc császár híres mulattatójának története kitűnő téma és Mikszáth regényei között »Akli Miklós« egyike a legmulatságosabb és legkedvesebb munkáknak. Siklóssy Pál igyekezett mindent átvenni a regényből, ami speciálisan »mikszáthi«, de ott nagyot tévedett, amikor azt is színpadra vitte, ami a regényben kitűnően hat, színpadon azonban unalmas vagy stilszerűtlen. Harsányi Zsolt átdolgozásai nem mindig száz százalékban fedik az eredeti mesét, Siklóssy viszont csaknem betűhűséggel ragaszkodik a regény szövegéhez. És mégis: Harsányi maradéktalanul vissza tudja adni a »mikszáthi« levegőt, hangulatot, az »Akli Miklós« dramatizálójának azonban éppen ez nem sikerül. Általában a darab öt részre való tagoltsága is csökkent a közvetlen hatást s egy-két határozottan ügyes jelenet után rendszeren több csúszást következik. Tagadhatatlan, hogy Siklóssy az alakok »mikszáthi« értelemben való megformálásához kitűnően ért, a tiszta humor is megcsillan itt-ott, de kevesebb szolgál hűséggel igazabb Mikszáthot tudott volna adni. Akik nem olvasták magát a regényt, azok őszintén mulathattak a darabon, akik azonban ismerik Akli Miklós és Kovács Ilonka történetét, azok szívesebben olvasták volna el a regényt.

A csütörtök esti Bemutató előadás csak részben elégitett ki. Thuróczy Gyula rendezése gondos munka, de hiányzott belőle az elevenség, a tempó s emellett az előadást feleslegesen elbuzták.

Kemény László Ferenc császára egyéni elgondolással, sok művészettel megkonstruált alakítás volt. Thuróczy Gyula a címszerepben ismét kitűnő intelligens, határozott vonalú játékkal s a részletfinomságok iránti érzékével. Halassy Mariska végtelenül eredeti alakítást nyújtott Madame Szilvássy szerepében s komikuma ezúttal is ellenáll-

hatatlan. Jurik Ica kellemes, kedves Ilonka volt, de meglehetősen súlytalan és nem mindig őszinte. Dr. Laczkó József intrikus kancellárja teljes elismerést érdemel, mert nemcsak stilszerű, de értékben is kiváló alakítás volt. Az előadás egyik legjobb figurája Cselle Lajos bárója. Csupa invenció és igazi humor. Szigethy Andor komikuma páratlan, Bányász István stréber professzora remek alakítás. László Gyula korcsmáros a léttel teljes, igaz figura. Hungor Margit nagyobb lélegzetű szerepet is megérdemelné. A többiek közül a tehetséges Szabó Imre, a szívetlenségű Bakoss Gyula és az ambiciózus Rónay Béla alakítását említjük meg. Bakoss Ilus végtelenül ügyes és tehetséges, de kedves volt a kis Fontos Magda is.

(b. p.)

—000000—

„Színpártoló“ matiné

ASzínpartoló Egyesület, folyó hó 22-én, vasárnap délelőtt tizenegy órakor a városi zeneiskola hangversenytermében tartandó nagyszabású matinéja iránt a legmelegebb érdeklődés nyilvánul meg. Az egyesület elnöksége mindent elkövet, hogy a Színpártoló Egyesület els. matinéját örök emlékezetes ünneppé avassa, — mire garancia a Színpártoló Egyesület illusztris elnökének, dr. Perjessy Mihály táblai tanácselnöknek fáradságot nem ismerő munkásságán kívül az a kiváló összeállítás, amelyben vitéz Siposs Árpád dandárparancsnok feleségének csodás zongorajátéka, Bányászné, Wolff Gitta ragyogó hangja, Kolozsvárné Voith Ilonka operatársaság kösmerő művésze, a Piri-bauer—Jakucs—Sebestyén—Szenes remek quartett és ezenfelül Könyves Tóth Erzsébet művésznő, Kardoss Géza színgazgató és Kemény László színművész szerepelnek a műsoron.

A matiné jegyeit a színházi pénztár árúsítja. I. rendű hely 3 pengő, színpártoló tagoknak 2.50 pengő, II. rendű hely 2 pengő, színpártoló tagoknak P. 1.50, állóhely 1 pengő.

A KOLOZSVÁRI KERESKEDŐK „VILLANYSZTRÁJKJA“.

Kolozsvár, november 19. Az itteni kereskedők több ízben mozzalmat indítottak a rendkívül magas villanyáram díjának mérséklése érdekében, de a villamosművek igazgatósága mereven elzárkózott előle. A kereskedők legutóbb kijelentették, hogyha november hó 16-ig nem kapnak választ megkezdik a villanysztrájkot és bojkottálják a mérlegdrága villanyáramot. A villamosművek elutasították a követelést, mire a kereskedők beváltották fenyegetésüket. Az üzlethelyiségben, kirakatokban nem égetnek villanyt, hanem gyertyát, vagy petróleum lámpát. A villanysztrájk már három napja változatlan erővel tart.

—000000—

BESZÜNTETI KA KISLÉTSZÁMU ISKOLÁKAT.

Ernszt Sándor miniszter elrendelte, hogy a kis tanulólétszámmal bíró gazdasági irányú, továbbá képző iskolák működése szüneteltesse. A miniszter intézkedése szerint, amely évben ezenül az iskolakötelesek száma a 40-et el nem éri, abban az évben a gazdasági irányú továbbképző népiskola működése megszüntetendő.

Mozik műsora:

Ma pénteken A hétköznapi 5 óras előadások mérsékelt helyárakkal	
VIGSZINHÁZ 5, 7 és 9 óra	HORTOBÁGY -rel Theimer, Verebes Ernő és Mindszenti T.
URANIA 5, 7 és 9 óra	Drakula, fantasztikus filmregény. Lugosi B. főszereplésével.
APOLLO 7/47 és 9/49 óra.	Monte Carlo, Janet MacDonald és Jack B. főszereplésével.

Ma pénteken a Vigszínházban

Féláru jegy szelvényes nap keretében adjuk utoljára a legérdekesebb énekes, zenés, magyartárgyú hangos filmet, a

„Hortobágy“-ot

Magyar szereplők: Verebes, Mindszenty, Radó Teri és Hollay Kamilla. Debreceni, csodaszép hortobágyi és budapesti felvételek! Magyar muzika! Magyar tánc!

MA UTOLJARA! MINDENKINEK LATNIA KELL, AKI MEG NEM NÉZHETTE MEG!

DEBRECZEN

Féláru-jegy

váltására jogosít.

Egy személy részére

VIGSZINHÁZ

november 20-1 bármely előadására.

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 óra.

DEBRECZEN

Féláru-jegy

váltására jogosít.

Egy személy részére

VIGSZINHÁZ

november 20-1 bármely előadására.

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 óra.

Századik életévét érte meg Erdődy grófnő

Ritka családi ünnepély

A vépi kastélyban tegnap ünnepelte Erdődy Ferencné grófnő századik születésnapját. A ritka családi ünnepnapra az Erdődyeken kívül számos magyarországi és külföldi arisztokrata család érkezett.

A százéves grófnő érdekes részleteket mondott el emlékeiből. Már gyermekkorában megjósolta, hogy száz évig él. A negyvennyolcas időről úgy beszél, mintha csak tegnap lett volna. Néhai Ferenc József királyt is több-

ször vendégül látták Kastélyukban. — Férje gyermekkorai játszótársa volt a királynak, aki szívesen kereste fel őket.

A grófnő általában teljes szellemi frissességben érte meg a századik életévét. Testi ereje azonban megfogyatkozott. Évekkel ezelőtt lábtörést szenvedett és az utókövetkezők miatt karosszékhez van láncolva.

Ezen a századik születésnapon ünnepelték meg a grófnő dédunokájának Eszterházy Erzsikének a névnapját is.

A Kántus ünnepélye

A kollégiumi Kántus tegnap este a Kollégium dísztermében kitűnően sikerült ünnepélyt rendezett Vajdai Nagy Lajos és felesége, Dobozi Erzsébet kegyes alapítók emlékére.

A néhai alapítók emlékének méltóképen áldozott a Kántus. A nívós és szépen sikerült ünnepélyen igen illusztris közönség jelent meg. Ott láttuk dr. Baltazár Dezső püspököt, dr. Erdős Károlyt, dr. Kállay Kálmánt, Csiksz Sándort, dr. Szentpéteri Kun Béla egyetemi tanárokat, Futó András püspöki titkárt, Szigethy Gyula főiskolai ének- és zenetanárt s igen előkelő hölgyközönség gyűlt össze.

A gazdag műsort a Kántus pompás énekszáma vezette be. A Kántus száma után dr. Szentpéteri Kun Béla egyetemi tanár, a Kántus felügyelő tanára mondott megnyitó beszédet. Üdvözlő szavában megemlékezett a nagy kegyes alapítóról s azok életét ismertette tömör rövidséggel. Majd a jelenlévő közönséghez, azokon keresztül Debrecen város közönségéhez intézett buzdító beszédet. »Mindazok, akik óhajtják a Kollégium s a debreceni egyetem fennmaradását, azoknak szent kötelessége a kollégiumi ifjúságot segíteni s mindenkinek közös érdeke, hogy a kollégiumi tradíciókat ápolja. Az ifjúság megnövekedését támogatni kell. Majd az ifjúságot lelkesítette s a Kántushoz való ragaszkodást köthette lelkükre. Végül hálás köszönetét fejezte ki dr. Nagy Sándor kollégiumi vallásos tanárnak, hogy Szigethy Gyula kántus prézes hosszú betegsége alatt a Kántust szakszerűen vezette és betanította. Köszönetét fejezte ki továbbá Dobozy Kálmán ny. főszolgabírónak, ki a Kántus tagok jutalmazására 25 pengőt küldött. Beszédét Baltazár Dezső püspök és az illusztris közönség üdvözléssel fejezte be. Ezután egymásután peregtek le a nívós és szép számok. Ki kell emelni elsősorban is Molnár Elemér III. é. th.

drámaí szavaltát. Szavaltata művészi interpretálás volt. Az érzelmek leghívebb tolmácsolása mellett, színezése, valamint előadókészsége valóban megkapó és dicséretre méltó. A műsor másik kiemelkedő száma volt a Sakk-matt vigjáték, melyet Kaszás Iholya, Molnár Elemér és Kállay Imre adtak elő a legnagyobb siker mellett. Kaszás Iholya a háziasszony szerepében minden póz és művészkedést mellőzve természetest adott, Molnár Elemér szerepét tökéletesen alakította, viszont Kállay Imre valóságos brilirozott, ügyes alakításával többször megkacagattatta a közönséget. Kállay Imre néhány magyar nótát adott elő Szakáts József (theológus és zenekara kísérete mellett hasonló siker mellett. A Kántus mind a négy száma igazán szép és művészi volt. A Kántus tagok közül Csányi Gábor, Nagy József, P. Tóth Lajos, Balogh Sándor, Lipcsey Gábor, Papp István s Melegh Dániel I. é. theológusokat jutalmazták meg ez alkalommal.

A Kántus ünnepélye a siker jegyében zajlott le. A Kántus első bemutatkozása igazán meglepő és pompás volt. A mindig kitűnő Kántust mindig fejlődni látjuk. Még a kedvezőtlen körülmények ellenére (Szigethy tanár betegsége) is a Kántus csak fejlődik s hírnevét öregbíti. A Kántus mostani kitűnő szereplése dr. Nagy Sándor tanár érdeme.

(Cs. S.)

—000000—

EGY IDEGBETEG NŐ BOTRÁNYT OKOZOTT A PESTI VIGSZINHÁZBAN.

Budapest, november 19. A budapesti Vigszínház csütörtök esti előadásán izgalmas jelenetek játszódtak le. A színház Nádas Sándor „Külteki muzsika“ című darabját adta elő. Előadás közben egy nő a nézőtérrel sárral telt fazekat dobott a színpadra a színészek lába elé. Szerencsére a színészek testi épségében nem esett kár. A nőt rögtön lefogták és vasszerszámokat találtak nála. Kiderült, hogy idegbeteg.

Dr Hadházy Zsigmondné
nevenapja

Tegnap Erzsébet-napja volt, amely alkalomból tengernyi virágot hordtak szét Debrecenben mindenfelé. Az üdvözlésekből és a szeretetnek valóban minden irányból való megnyilvánulásból nagy rész jutott ki dr Hadházy Zsigmond főispán feleségének, aki szintén névünnepepét ülte. Rengeteg virággal és kedves figyelemmel árasztották el Debrecen egyik legmelegebb szívű nagyszonyját, akit nemcsak a szűkebb körű családja vesz körül rajongó szeretettel, de méltán szereti és tiszteli őt mindenki, aki csak kissé is ismeri.

A városi tanács, a tisztelők táborából valók sokaságával együtt tiszteltgett dr Hadházy Zsigmondnéval. Dr Vársány István polgármester vezetésével jelentek meg a város vezetőférfiai, hogy jókívánásaikat szavakkal is kifejezzék. Hasonlóképpen testületileg tiszteltgett a megye vezetőférfiai Rásó István alispán vezetésével. A társadalomnak úgyszólván minden rétegéből kapott a főispánné üdvözléseket, virágokat s a szeretet megnyilatkozásai valóban kellemes és emlékezetes napot szereztek számára.

Menyasszony és vőlegény

— Önálló indítvány a városi közgyűlés határozatképességéről. Vadász Sándor törvényhatósági bizottsági tag, önálló indítványt nyújtott be, amelyben azt javasolja, hogy a közgyűlés határozatképességét bizonyos minimális számú törvényhatósági bizottsági tag jelenlétéhez kössék. A jog- és pénzügyi bizottság nem javasolja, — hogy a közgyűlés tárgyalja az önálló indítványt, mivel az a törvény, amely részletes szabályokat tartalmaz a törvényhatósági közgyűlés tárgyalási rendjére vonatkozólag, semmiféle támogatást nem nyújt a határozatképesség megállapító minimális taglétszám tekintetében. Egyébként is a közgyűlésnek meg van a maga ügyrendje, amelyben szintén nincs semmiféle kikötés a határozatképesség tekintetében.

— Várady Gyula nyug. esperes előadása, az öt éves tervről. Szorgalmasan folyik a Katholikus Népszövetségi szervezet téli ismeretterjesztő előadás-sorozata, melynek egyik kimagasló pontja volt folyó hó 15-én, vasárnap megtartott előadás. Ez alkalommal szívesen Várady Gyula nyug. esperes, plébános tartott magasszínvonalú értekezést arról az öt éves gazdasági programról, mellyel az orosz szovjet hadat tünt a kapitalista világrendnek, hogy azt nyíltan bevallott célja szerint rombadöntse. A rendkívül érdekes és tanulságos tanulmány teljes mértékben lebilincselte a hallgatóság figyelmét, melyért hálás ovációban részesítették a tudós előadót.

x Szépség, izlés, finomság jellemzi a legjobb divatú esküvői fényképeket Liener műtermének, Csapó ucca 1. sz. alatti kirkátaiban.

— Elkészült a Legányi-alapítvány alapítólevele. Özv. Legányi Gyuláné úrasszony végrendeletében öt mázsa búza értékének megfelelő összeget hagyományozott alapítványi célra azzal, hogy ennek az összegnek a kamataiból éventeként egy jöelömeneteli iparostanonciskolai tanuló támogatást kapjon. Az alapítólevél most készült el s azt a törvényhatóság felterjeszti jóváhagyás végett.

A verekedő cipésmestert egyhónapi fogházra ítélte a debreceni törvényszék

Egy Debrecenben maradt hadifogoly, Klement Sándor cipésmester büntügyében hozott tegnap délelőtti ítéletet a debreceni törvényszéken dr Jankovich Jenő egyesbíró. Az ügyész Klement Sándor cipésmester ellen súlyos testi sértés vétsége címén emelt vádat.

A cipésmester biciklijének kerekét a múlt év november 18-án ismeretlen egyén kiszúrta és Klement azt egy Marjai Lajos nevű villanyszerelősegéddel csináltatta meg, de a javítás árát nem fizette ki.

Marjai több ízben felkereste Klement Sándort, hogy elkérje a javításokért járó összeget. A mester azonban Marjait mindig hiteltette: »Majd jöjjön holnap«, akkor fizetek. Így történt aztán, hogy november 18-án Marjai Lajos ismét megjelent a cipésmester műhelyében és most már követelte a javítás árát. Klement, mikor meghallotta Marjai követelődését, felkapott

egy közelében lévő seprőt és azzal végig vágott Marjai karján, kinek az erős ütés következtében jobbkarja eltört. Marjai több mint három hónapig volt sérülésével orvosi kezelés alatt.

A tegnapi főtárgyaláson Klement beismerte, hogy ő ütötte meg Marjait és erős felindulásával védekezett. Kihallgatták Marjai Lajost is, aki a következőket vallotta:

— Az említett napon, hogy bementem Klement műhelyében és követeltem a pénzt, Klement megrugott, aztán felkapott egy seprőt és azzal úgy a karomra vágott, hogy az mindjárt ketté is tört.

A tanukihallgatások után Jankovich bíró kihirdette a törvényszék ítéletét, mely szerint a bíróság Klement Sándor cipésmestert súlyos testi sértés vétségében mondta ki bűnösnek és jogerősen egyhónapi fogházra ítélte.

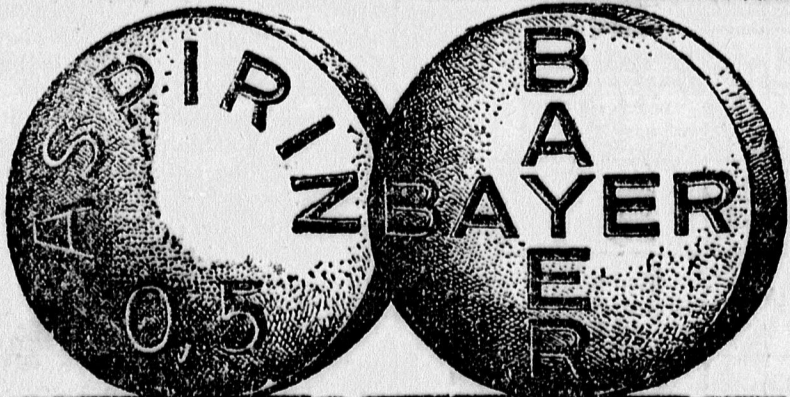
— Felhívás a népszámláló biztosokhoz. A népszámlálás vezetősége felhívja azokat a számláló biztosokat, — kik a kijavítás végett átvett anyagot még nem szolgáltatták vissza, hogy azt kijavítva, folyó hó 21-én, szombaton délig okvetlenül hozzák be a történelmi levéltárba. Azok a számláló biztosok, akiknek kijavított anyaga a revízió már átment, vagy akiknek anyagában hiba nem volt, bentmaradt illetményüket indokolt esetben felvehetik.

x Legkedvesebb emlék egy szép fénykép, Liener műterméből, Csapó ucca 1. szám.

a legjobb hálót és ebédlőt

— Szeged százholdas nemzeti parkot akar létesíteni. Szeged város törvényhatósága megkereste Debrecen, hogy támogassa azt a törekvést, mely a Pusztaszeri Árpád emlék körül százholdas nemzeti parkot kíván létesíteni. A pénzügyi bizottság tárgyalta ezt a kérdést és arra az álláspontra helyezkedett, hogy bár teljesen méltánylandónak tartja Szeged ilyen törekvéseit, mégis a mai időt nem tartja alkalmasnak a terv keresztülvételére. Ha van felesleges pénze az államnak, azt inkább az inség leküzdésére fordítsa.

— Tízektézer pengő póthitel a 1931. évi szegénységgyűlésre. A múlt esztendőben a városi szegénységgyűlésre nyolcezer pengő póthitelt kellett megszavazni. Ennyivel haladta meg ugyanis a segítségnyújtás az előirányzott összeget. A szegénységgyűlésben foglalt szegények segítése már teljesen kimerítette az idén előirányzott összeget, úgyhogy újabb tízektézer pengő póthitelt kell kérni a közgyűléstől. Ezt az összeget a pénzügyi bizottság is javasolja. A hitel megszavazása félézszerűen emeli az 1931. évi pótdadót.

Valódi Aspirin tabletták a Bayer-keresszettel felülmutatásnak fejtájás, fogtájás, rheuma és mindennemű meghűléses megbetegedéseknek.

Könnyes Magdolnák

Mindent elrejtő néma falak,
Emberek hajló vashidak alatt.
Sok jajszó, keserves kiáltás,
Néhol szörnyű csend, levdltás.
... Haldl.

Örvények... Átkok...
Könnyes Magdolnák,
nehéz álmok.
Lelket megértő
Krisztus arc.
Zeng a szolozsma:
»Mert a lélek
mindig szűz-fehér,
de bíbor-tó fodroz
és szívünkhöz ér.
Ha szenvedélyed
Golgotára visz,
szedj össze
minden rózsát...
Szórd be véle
Szivednek királyt
és bucsuzz el tőle
könnytelen...»

zs. Molnár Ibolya.

— Istentiszteletek ideje az Izs. orth. templomban. Pénteken délután 3.55 órakor. Szombaton reggel 8 órakor, délután három óra harminc perckor. Szombat kezdete pénteken délután 3.45 órakor, vége szombaton délután 4.52 órakor.

— Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccal templomban: Pénteken este három óra ötvenöt perckor. Szombaton reggel egyegyednyolc órakor, délelőtti féltizenegy órakor, délután félnyolc órakor. Szombat kimenetele háromnegyedöt órakor. A Kápolnás-uccai templomban szombaton reggel félnyolc órakor. — Hétköznapokon mindkét templomban reggel háromnegyedhat és este egyegyedöt órakor. Az Elnökség.

— Lichtenstein hercegség idegenforgalma és új posta kiadványai. — Lichtenstein hercegség igen élénk idegenforgalmi propagandát fejt ki, — amelyet érdemes volna nálunk is utánozni. Ujabbban egész új sorozat hivatalos képes levelezőgyűjtemény jelent meg, amely módszer különben nemrégiben nálunk is az idegenforgalom szolgálatába állítottatott. A hercegség képeslevelezőlapjal német és eszperantó szöveggel vannak ellátva. A lapok kétszínű nyomása újdonság a tipografia és filatelia területén. — A rajzokat és a felvételeket a híres bécsi művész, Kosel készítette. Érdekes, — hogy Lichtenstein hercegség propaganda nyelvű az eszperantó választotta, s hogy milyen sikerrel, arról az idegenforgalom állandó és jelentős növekedése tanuskodik. Erdekelnl fogja a filatelistákat, hogy az új bélyegkiadványok, amelyeket szintén Kosel készített, nyomás és rajz tekintetében, valósággal díszel a bélyeggyűjteményeknek.

Faiparnál

Király-u. 4. Piac-u. 83.

— Házlestély a Wolafka-telepen. A Wolafka-telepi Olvasókör, folyó hó 22-én, vasárnap este félhétórai kezdettel műsoros házlestélyt rendez. — Színre kerül: a sakk matador, az „Öngyilkos" és a „Papucskormány" című egyfelvonásos komédia. Szereplők: Kovács Jucika, Arany Rózika, Gaál Zsazsa, Andirkó Sándor, Kiss Ferenc, Gaál Károly, Kovács János. Az előadás után tánc, melyhez a zenét a közkedvelt Nagyházi zenekara szolgáltatja. — Belépődíj nincs. Mindenkit szívesen lát a vigalmibizottság.

x Mielőtt fényképet csináltat, tekintse meg a szebbnél-szebb képeket, Liener műtermének, Csapó ucca 1. szám alatti kirkátaiban.

Az OMIKE nagyszabású kultúrestíje

Városszerke nagy érdeklődés előzi meg az OMIKE főiskolai hallgatóinak nagyszabású kultúrestíjét, mely szombaton este fél kilenc órakor kezdődik az Izraelita Hitközség dísztermében. A rendezőség rendkívül érdekes, nívós és élvezetes műsort állított össze. A kultúrestíjet Gál Anna főiskolai csoport kulturális bizottságának kitűnő elnöke fogja bevezetni. Utána Kemény László a Csokonai Színház páratlan tehetségű művésze, Ady-verseket szaval. A műsor egyik kiemelkedő száma Farkas Lajos szerkesztő előadása lesz, aki a „Házassági bizonyítvány, avagy az bizonyítvány házasság” címen, a mai kor legérdekesebb és legaktuálisabb problémáit fogja fejtegetni. Megvilágítja azt a kérdést, hogy miért növekszik a vénleányok és az agglegények tábora a milyen szerepe van a házassági börtön évek óta tartó börtönének? Farkas szerkesztő a humor derűjébe rejti a téma keserű piruláját, egyben azonban bátran rávilágít a probléma összes eredőire. Ezután Grünhut Tivadar pompás tenorhangján, operáriákat énekel Frieder Kató avatott zongorakísérete mellett. Végül ismét Kemény László szaval, aki a modern magyar líra több hatásos alkotását fogja interpretálni. A kultúrestíje belépődíj nincs. A vezetőség mindenkit szívesen lát s kéri a közönséget, hogy a tömeges érdeklődésre való tekintettel mindenki már félkilenc órakor foglalja el a helyét, mert az előadás pontosan kezdődik.

— **Debrecen tiltakozik a nyíradonyi országos vásár ellen.** Nyíradony orsz. vásárokat szeretne tartani. Ebből a célból megkeresték Debrecen városát is, hogy járuljon hozzá a vásártartásához. Debrecen városa ellenzi ezeknek a nyíradonyi vásároknak a tartását, mert az Nyíradonynak sem érdeke, másrészt erősen sérti a debreceni érdekeltségek érdekeit is.

— **A Katholikus Népszövetség, nov. hó 22-én, vasárnap délelőtt tizenegy órakor, a vargafücsök iskola termében folytatja sorozatos előadását.** A mai gazdasági helyzetet fogja ismertetni, egy közsimert, nagynevű gazdasz. Az előadásra meghívjuk tagjainkat, ismerőseinket, az ügy barátait. Belépődíj nincs. Mindenkit szeretettel vár az Igazgatóság.

— **Teaestély a Csapókerti Olvasókörben.** A Csapókerti Olvasókör, nov. hó 22-én, vasárnap este félnyolc órakor, saját helyiségében, Csapókert, — Kisfaludy uca 39. sz. alatt, családias jellegű teaestélyt tart. Belépődíj nincs. Adományokat a kór javára köszönettel fogadjuk. Szórakozásról a vigalmi bizottság gondoskodik. Tisztelettel az Elnökség.

— **Huszonhatezer pengőt kell fizetnie a városnak munkásbiztosítás fejében, az inségakció terhére.** Borsos József műszaki tanácsnok jelentést tett a polgármesternek arról, hogy az inségmunkák során állandóan foglalkoztatott hétszázötven ember után biztosítást, baleseti és rokkantsági díj címén huszonhatezer pengőt kell a városnak fizetnie. Ezenkívül még három száz erdei munkás után az Országos Gazdasági Munkásbiztosító Pénztárhoz háromszázhatvan pengőt kell befizetni. Mivel a munkások érdekeiről van szó, ezeket az összegeket az inségakció, illetőleg az erdei fakitermelés terhére a város kifizeti. A polgármester egyúttal intézkedett, hogy a számviteli munkák végzésére egy számvetőt küldjön ki a számvetőség.

— **Ellopták a kerékpárját.** Harsányi András, Bocskai-tér 6. szám alatti lakos, feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az Ipartestület előcsarnokából ellopta „Pax” gyártmányú kerékpárját. Kára hetven pengő.

Egy többszörösen büntetett fiatalkoru a debreceni törvényszék előtt

A törvényszék magánlakásértésért egy hónapra ítélte

Fiatal, alig 18 éves fiú állott tegnap a debreceni törvényszéken Jankovich Jenő egyesbíró előtt. Ez a fiú rövid két év leforgása alatt csavargásért, közveszélyes munkakerülésért, sikkasztásért és lopásért már több ízben volt büntetve. Most magánlakásértés és sikkasztás vétségével vádolták.

A fiatal bűnöző ugyanis egy pár nappal ezelőtt éjnek idején bemászott a DMKE udvarára, de az uccán posztoló rendőr idejekorán ártalmatlanná tette és előállította a rendőrségre, ahol azzal védekezett, hogy azért mászott be az udvarra, mert a délután folyamán ott felejtette téli kabátját. Ugyancsak ezelőtt egy pár nappal az egyik barátjá-

tól egy tankönyvet kért kölcsön és azt potomáron eladta.

Nagy Sándor tegnap délelőtt már a törvényszék elé került. Dr. Bényei Zoltán kir. ügyész szóbelileg terjesztette elő vádját és Nagy Sándor ellen magánlakásértés és sikkasztás vétsége címén emelt vádat. Nagy Sándor a tegnapi tárgyaláson fenntartotta rendőrségi vallomását és kijelentette, hogy a könyvet, aminek elsikkasztásával is vádolják, ajándékba kapta barátjától. A tanúk kihallgatások után Jankovich bíró kihirdette a törvényszék ítéletét és Nagy Sándort egy hónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Csak egy mosolyt

TERMÉSZETESEN.

— Nagy Pista! Mikor üzte ki az Uristen Ádámot és Évát a paradicsomból?

— Összel.

— Miért éppen ősszel?

— Mert az alma ősszel érik meg.

PÁRHUZAM.

Kicsiny amerikai szállodában minden szoba ajtajára a következő felírás volt akasztva:

— A dohányzás tilos! Gondoljon arra, hogy egy cigarettától gyúlt meg és égett le a newyorki Astoria-szálló.

Jimmi Brown erre a következő felírással egészítette ki a dohányzási tilalmat:

— Tilos az ablakon kiköpní! Gondoljon arra, hogy milyen pusztítást okozott a Missouri áradása.

A VADLOTT KÖSZÖNETE.

A törvényszéki főtárgyaláson nagy hévvel beszél a védő. Valóságos dicsőhimmuszt zeng a vádlott kiváló jelleméről, becsületességéről.

Az ügy felmentéssel végződik, mire a vádlott odamegy védőjéhez, megköszöni a szép beszédét és a következőket mondja:

— Kedves ügyvéd úr! Tessék elhinni, soha nem gondoltam volna, — hogy ilyen becsületes ember vagyok!

— Megjeleni a Tiszántúli Diákélet novemberi száma. Igen értékes, változatos tartalommal jelent meg a Tiszántúli Diákélet novemberi száma. Ez a fiatal lap, — mely minden tekintetben a diáklügyeket tekinteli céljának, — egyszerre meghódította a Tiszántúli, elsősorban pedig Debrecen diákságát és egyre nő a népszerűsége. Jelen számában egész sereg elbeszélést, verset, sportot, diákhíreket hoz. Valamint közli a beérkezett pályamunkákról a jelentést. Külön érdekessége a lapnak a keresztretjérvény-rovat. Az új szám úgy tartalmaz, mint kiállításban szebb még az eddig számoknál is. Kapható a trafikokban. Egyes szám ára tizenkét fillér, mit minden diák minden megerőltetés nélkül megfizethet.

— Bosszúból kénsvat öntöttek be éjszaka az ablakán. Különös merényletet követtek el az éjszaka ismeretlen tettesek, özv. Radó Ferencné, Vigkedvő Mihály uca 44. szám alatti lakos ellen. Az éjszaka ismeretlen tettes kénsvat öntött be az ablakon, amely azonban szerencsére nem érte Radónét csak az ágyneműt égette össze. Feljelentést tett a rendőrségen, ahol megindították a nyomozást az ismeretlen merénylet ellen.

— Ertesítés. A debreceni Görög Katholikus Egyetemi és Főiskolai Hallgatók, „Vasvári Pál” Körének, folyó folyó hó 21-ére tervezett jótékony célú teadélutánja, engedély hiányában elmarad. Ezúton kérjük meghívottak szíves elnézését. Rendezőség.

Terménytőzsde

Csikágóban tegnap ismét olcsóbbodott a buza pedig közel 2 centtel, mert azt a hirt kolportálták, hogy a Federal Farm Boardnak még körülbelül 200 millió bushel készlete van. Igaz ugyan, hogy ennek jó részét már eladták, de az európai tőzsdéken ma mégis nyugodtabb volt az üzletmenet. Ehhez igazodott a budapesti piac is, annál is inkább, mert Liverpoolban is nyugodt mederben bonyolódott le a forgalom. A készáru buza 5—10 fillérrel drágult ugyan, viszont a márciusi buza változatlan maradt. A rozsnál 8 fillér volt a javulás, míg a májusi tengeri 12 fillérrel drágult. A lisztárak nem változtak.

A határidőpiac hivatalos árjolyamai: Buza decemberre 11.29—11.39, márciusra 12.34—12.35. Rózsa decemberre 12.80, márciusra 13.76—13.80. Tengeri májusra 14.10—14.20. A különleges (80 kg) tiszai buza 12.40—13.00.

A budapesti árutőzsde hivatalos árjolyamai: Buza tiszai 77 kg-os 11.10—11.50, 78 kg-os 11.25—11.65, 79 kg-os 11.40—11.80, 80 kg-os 11.50—11.85, felsőtiszai 77 kg-os 10.80—10.95, 78 kg-os 10.95—11.10, 79 kg-os 11.10—11.25, 80 kg-os 11.15—11.30.

Rózsa 12.05—12.25, tak. árpa I. 17.00—17.25, tak. árpa II. 16.50—16.75, felvidéki sörárpa 20.00—23.50, egyéb sörárpa 18.00—19.50, zab I. 19.30—19.60, zab II. 18.90—19.10, tiszai tengeri 12.90—13.00, egyéb tengeri 12.80—12.90, korpa 11.00—11.10.

A ferencvárosi sertésvásárra 4100 volt a felhajtás. Eladtak élőszuliban kilogrammonként könnyű sertést 72—84, közepes sertést 92—104, nehéz sertést 114—118, keresztzett sertést 106—108 fillérért. Az irányzat lanyha.

A MÁV BEVEZETTE A „HÁZTÓL-HÁZIG” DIJSZABÁST.

Budapest, november 18. A Vasuti és Közlekedési Közlöny az államvasutaknak a hazai közgazdaságot érintő újabb intézkedését jelenti. Ez az intézkedés szervesen illeszkedik bele az október 1-én végrehajtott tarifareformba: Az intézkedés célja a „háztól házig” díjszabás életbeléptetése. Ez a díjszabás Budapestre egyelőre 25 vidéki városba és viszont tartalmaz olyan fuvardíjtételeket, amelyekben a vasuti fuvardíjon kívül az árunk a feladó lakásáról, üzletéből, vagy telepéről (háztól) a pályaudvarra és a rendeltetési állomáson pályaudvarról az átvettől lakásba, üzlethelyiségbe (házig) való fuvarozási költségei benne foglaltatik. Ez a közvetlen fuvardíj lényegesen kisebb, mint a vasútra és vasútról való szállítási költségének és az egyes darabú fuvardíjának összege.

Szerkesztői üzenetek

Bem József. Tessék levelet írni az Országos Levéltárba dr. Szabó István urnak, aki debreceni udjágró volt s bizonyára készséggel ad felvilágosítást arra nézve, hogy milyen okmányok alapján lehet a kutatást megindítani. Az Országos Levéltár Budán van, közlelbbi cím felesleges.

K. R. (Teleki uca). A beküldött keresztretjérvényhez külön gratulálunk. Egyben értesítjük, hogy a keresztretjérvény-csinálók — amennyiben a retjérvény megfelelő 10 pontot kapnak, ha pedig a leküldés után külön is beküldik a megfajtást, még öt pontot jutalmat kapnak. Egy jó keresztretjérvénnyel tehát tizenöt pontot lehet szerezni.

Eladó házhelyek.

a Sesta kertben és a Hadházi-utca végén, illetve az Erdősoron 250—300 öles nagyságban. Értékesíthető TÓTH ÉS SEBESTYÉN R. T. Fürdő u. 2. irodában. Telefon 6-10.

102 ÉVES ASSZONY HALÁLA.

Siófokról jelentik: Siófokon 102 éves korában meghalt Gutneuer Györgyné. Veszprém vármegye legöregebb asszonya. Szellemi épségét haláláig megtartotta.

SPORTHIREK

Kétséges a Bocskai
vasárnapi szereplése

Megemlékeztünk már arról, hogy a Bocskai FC milyen válságos helyzetbe jutott és így a csapat további szereplése kétségesé vált. A Bocskai játékjoga fel van függesztve és csak akkor léphet vasárnap a pályára, ha szombaton különböző adósságok miatt 1600 pengőt kifizet, amire azonban nincs fedezet, illetve aligha tud a club kölcsönt szerezni. Amellett most kell kifizetni a Vasasnak Remmer váltásdíját is, amelyre szintén felfüggesztés terhe mellett kötelezték a clubot. Ilyenformán nagyon kevés a remény, hogy a Bocskai vasárnap kiállhasson a III. ker. FC ellen, hacsak addig nem akad valaki, aki kölcsönt bocsát a club rendelkezésére. Erre azonban a mai viszonyok mellett nem sok a kilátás. A csapat ennek dacára csütörtökön rendesen trenirozott, bár számolni kell azzal, hogy az egyéni felfüggesztett Remmer nem játszhat, amely esetben Keviczky és Kutik játszana hátvédet, Mátéffy húzódna hátra halfnak és Opat—Hevesi lenne a balszárny.

A Bocskai FC választmánya a nehéz helyzet megvitására és a segítség előkészítésére szombat este fél 7 órakor az Angol Királyi kistermében ülést tart, amelyre az összes választmányi tagok megjelenését kéri az elnökség.

Debreceni rendőrtisztek
a rendőrség vívóversenyén.

Budapesten most rendezik meg a rendőrség országos vívóversenyét, amelyre a debreceni kapitányság tisztej körül Boskó Mihály főfelügyelő, Urbancsik Ede és Boross Andor felügyelők indulnak, akik az egyéni és csapatbajnokságban indulnak a kardvívásban.

Kétfős bajnoki mérkőzés
a DVSC pályán.

Vasárnap két érdekes bajnoki mérkőzés lesz a DVSC pályán. Délben 12 órai kezdettel a Textilgyár és a Villany-

gyár csapata küzdenek és a két jóképességű csapat találkozása érdekes küzdelmet fog hozni. Utána 2 órakor a DVSC és a Börös mérkőznek. A pont nélküli Börös bizonyára mindent el fog követni, hogy az első pontját megszerezze, ami azonban aligha fog sikerülni, de mindenesetre minden erejét ki fogja fejteti, hogy a kissé visszaesett vasutasokkal szemben megállja a helyét. A kétfős mérkőzés rendkívül ocsó helyarákkal tekinthető meg.

Bíróküldés.

A vasárnapi amatőrmérkőzéseket a következő bírók vezetik. Debrecen, Vasutas pálya: Debreceni Börös—Vasutas, bíró Rose; Textil—DVSE, bíró Sass. Püspökladány: P. MÁV—DTE, bíró Szabó. Nyírbátor: NyAFE—Mátészalkai SE, bíró Wirschafter. Karcag: KIKSE—DMTE, bíró Szigeti.

Felhívás.

Felkérem a Börös SC játékosait, hogy f. hó 20-án este fél 8 órakor a Miklós u. 40. sz. alatt megjelenni sziveskedjenek. *Intéző.*

Mentsük meg a Bocskait!

Igen tisztelt Főszerkesztő Ur!

Sziveskedjék alábbi soraimnak, közérdekre való tekintettel, helyet adni nb. lapjában.

A Bocskai megmentése érdekében kifejtendő és esetleg már megállapított akciók közé kérem felvenni az alábbi tervezetet: A Bocskai csapata egy legalkalmasabbnak látszó napon (dec. 8.) játszon egy meccset Debrecen egész társadalmának legszélesebb körű bevonása mellett a helybeli amatőr válogatottal. Ez esetben az összes helybeli amatőr egyesületek, hozzátartozóikkal együtt élénk érdekltségbe kerülne magával a meccsel is, a megmentési akció pedig az egész Debrecen társadalmában is meleg rokonszenvet és támogatást biztosítana, esetleg a meccs kibővítésével a vidéket is bele lehetne venni. A helyátrak természetesen gondos mérlegelés alá veendő s minden adóilleték alól mentesítendő.

Teljes tisztelettel:
M. J.

Patkányfogó,
2—3 éves, tiszta fox-terrier kutyát keresek megvételre. Cím a kiadóban. 333 x A vv.

Elveszett

feketeszőrű, foltos német vizsla, megtaláló Sinay Miklós u. 5-b. sz. alatt jutalomban részesül. 1663

Kölcsönt

2—3 ezer pengőt keresek, fedezetre, kamaton felül hozzátartozóját alkalmazom — Cím a kiadóban. 1681

Ajánlat

Aranyat,
zálogcédulát, legmagasabb árban vesz, Blattner, Csapó ucca 63. sz. (Kisposta mellett.) 1678

Butorozott szoba

Különbejárattú

butorozott szoba, Kollegiumtól 12 percre, villanyvilágítással, 1-re 14 pengőért kiadó, Domokos Lajos ucca 6. Vénkert. 1581 A.

Különbejárattú

jól butorozott szoba kiadó. Széchenyi utca 15. emelet. 1664

Különbejárattú

uccai kényelmesen butorozott szoba ciosettes fürdőszobával havi 30 P. Jókai ucca 6. 1658

Különbejárattú

szépen butorozott szoba egy, vagy két személynek, ocsón kiadó, Miklós ucca 21. kereszt-épület. 1679

KIADÓ

kétfős szoba, előszobával lakás azonnalra, jobb igényűnek Domokos Lajos u. 16. szám. Vénkert. vv. 1262 A

Kiadó lakás
három szobás

Szép

egészséges három egy-másba nyíló szobás lakás, minden mellék-helyiségekkel, baromfi és sertéstartás megengedve, gyümölcsös és veteményes kerttel, — azonnal kiadó. Bővebbet műteremben, Csapó ucca 1. A XI—30.

Kiadó lakás
nagyobb

Négyszobás

tel—es komfortos lakás, (központi fűtés, lift), — február 1-re átvehető. Cím a kiadóban. 1585

Ingóságvetel

Jókarban

lévő gyermekocskit megvételre keresünk — Cím: Nyugoti ucca 50. 1570

Ingóság eladás

Sparhelt

jó állapotban, megvételre kerestetik. Cím a kiadóban. 1673

Gazdasági eszközök

Egy

jó üvegház 10 méter hosszú, jutányosan eladó. Wohlberg hírlap-iroda, Hszoboszló. 1624

Eladó föld

15 hold föld, a szoboszlói uton, közvetlenül a kövesút mellett eladó. Értekezhetni a szövetségben. Hunyadi ucca 2. szám. — (Royal épület). 1602

Ebesen

35 hold föld eladó. Mes ter utca 29. 1662

Eladó ház

Eladó

Sestakeri, Andrássy u. 11. számú lakóház, 4 szoba, fürdőszoba, nyitott és zárt veranda, szép nagy parkkal, összesen 1500 négyszögöl területen. — Elköltözés miatt féláron kapható. Bővebbet Radó, Piac u. 30. sz. 1377

Kevés pénzzel vehet vendéglős, üzletes házat, Bőszörményi út 86. sarok. 1668

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF

A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T. kiadása

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági, kereskedelmi, ipari apróhirdetések és a kezdő szavak díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetnek. — A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen, József kir. herceg-utca 1. sz. (Bika-bérház) tudhatók meg. — Hirdetési ügyekben telefonon a 788. szám nyújt felvilágosítást.

Alkalmazást nyer
férfi

Egy

Jómunkás csizmadiaségű felvétetik, Rákóczi ucca 11. asztalosműhely. 1669

Jó megjelenésű

üzletszerzőket fix-fizetéssel alkalmaz az Orion rádió, I iac ucca 70. szám. 1680

Alkalmazást nyer
nő

Szegénysorsú magános asszonyt, vagy leányt bentlakónak, koszt, ruházat mellett magános férfi fölvesz. Eötvös 86. 1657

Ügyes, jó megjelenésű kifizetőleány, 12—14 évig felvétetik, Rákóczi ucca 12. kifizető. 1677

Alkalmazást keres
férfi

Jó megjelenésű

fiatlembert, bármilyen alkalmazást elvállal, — Nagy, Thali Kálmán u. 12. 1667

Elelmiszer, ital

Szilvalekvár

méz édes, herceci szilvából, házilag főzve, bármilyen mennyiségben, kilója egy pengő, rendelést házhoz küldjük, Külsővásártér 15. Telefon 12-74. 1036 vv

Elsőrendű fajalmák téli eltartásra, húsztól, házhoz szállítva. Minták megtekinthetők Bleuer bankház, Piac u. 77. sz. 1651

Atadó üzlet,
vendéglő

Büfé üzlet,

Debrecen legforgalmasabb helyén, más foglalkozás miatt átadó. Italméréssel együtt. Cím a kiadóban. 1676

Kereslet

Zálogcédulákat

veszek, arany, ezüst és ruhaneműről, — magas ártért, Eötvös ucca 15. 1559. XII. 5.

Federes,

egylovas stráfszekeret jókarban, megvételre keresünk, Ullmann Rt. Piac ucca 69. 1609

Társ

Csendes

társat keresek 5—10 ezer készpénzzel ingó és ingatlan fedezetre, nagy forgalmu, jól jövedelmező üzlethez. — Ajánlatot kérek „Nagy haszon” jellegére a kiadóba. 1665

Üzlet, műhely,
raktárhelyiség

Kiadó

jó forgalmú hentes üzlet Monostorpályi ut 52. 1615

Bútor

Keveset használt

keményfa ágy, sodrony nyal, éjjeliszekrényvel eladó. Kálvintér 3. 1672

Lakást keres

Lakást keresek

egy szoba, konyha, — esetleg két szoba, konyha, spájz, faskamara és egy mellék kamara. — Cím a kiadóban. 1670

Kiadó lakás
két szobás

Ferenc József ut 41. számú házban különösen garzonlakásnak, irdának alkalmas, modern két szoba, előszoba, fürdőszoba lakás kiadó. Érdeklődni a ház felügyelőnél. 1595

Uccai

két szoba, konyha, dec. hó elsejére kiadó, Kacinczy ucca 3. 1671

Kiadó

két szoba és mellék-helyiségek, december hóra, Burgondia ucca 14. sz. 1675